

[\(/\)](#)

Inventaris

[Contact \(/contact\)](/contact)[Downloads \(/downloads\)](/downloads)[Hergebruik \(/hergebruik\)](/hergebruik)[Over ons \(https://www.onroenderfgoed.be/over-ons\)](https://www.onroenderfgoed.be/over-ons)[MENU](#)

VASTGESTELDE ARCHEOLOGISCHE ZONE

Historische stadskern van Sint-Truiden

Vastgestelde archeologische zone van 19-02-2016 tot heden**ID:** 11920 **URI:** <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/11920>

Besluiten

Historische stadskern Sint-Truiden (<https://id.erfgoed.net/besluiten/5916>)

vaststellingsbesluiten: 19-02-2016 ID: 5916

Rechtsgevolgen

i Meer informatie over de rechtsgevolgen van vaststellingen vind je op [onze website](https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-gevolgen-van-een-vaststelling) (<https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-gevolgen-van-een-vaststelling>).

Alternatieve namen

St.Trond

Provincie

Limburg

Gemeente

Sint-Truiden

Deelgemeente

Sint-Truiden

Straat

Onbepaald

Locatie

Sint-Truiden (Sint-Truiden)

Nauwkeurigheid zone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

596 245m²

Typologie: stadsomwallingen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1159>),
steden (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1065>)

Datering: middeleeuwen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1227>),
nieuwe tijd (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1236>)

Beschrijving

De historische stadskern is een immense en complexe archeologische zone die het resultaat is van een eeuwenlange intense bewoning binnen de stedelijke grenzen, meestal een omwalling. De stadsplattegrond kent een cumulatief karakter en verschillende fasen, met een oude nederzettingkern die soms teruggaat op een vroeg- of pre-middeleeuwse aanwezigheid. Voor de afbakening is in eerste instantie gekeken naar het 19de-eeuwse gereduceerde kadaster omdat dit de eerste nauwkeurige kadasterkaart is die nog een tijdsbeeld geeft van voor de industrialisering.

Aanduiding van Is de vaststelling van

Historische stadskern van Sint-Truiden

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/140054>)

Sint-Truiden (Sint-Truiden)

Deze zone omvat de historische stadskern van Sint-Truiden.

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche? Meld het ons via het contactformulier (/contact?uri=https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/11920).

Vlaanderen
verbeelding werkt

Onroenderfgoed.be is een officiële website van de Vlaamse overheid

uitgegeven door het agentschap Onroerend Erfgoed
(<https://www.onroenderfgoed.be/over-ons>)

PRIVACYVERKLARING

([HTTPS://WWW.ONROENDERFGOED.BE/PRIVACYVERKLARING](https://www.onroenderfgoed.be/privacyverklaring))

JURIDISCHE INFORMATIE

([HTTPS://WWW.ONROENDERFGOED.BE/JURIDISCHE-INFORMATIE](https://www.onroenderfgoed.be/juridische-informatie))

[\(/\)](#)

Inventaris

[Contact \(/contact\)](/contact)

[Downloads \(/downloads\)](/downloads)

[Hergebruik \(/hergebruik\)](/hergebruik)

[Over ons \(https://www.onroenderfgoed.be/over-ons\)](https://www.onroenderfgoed.be/over-ons)

[MENU](#)

ERFGOEDOBJECT

Historische stadskern van Sint-Truiden

archeologisch geheel

ID: 140054 **URI:** <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/140054>

Juridische gevolgen

- is aangeduid als vastgestelde archeologische zone Historische stadskern van Sint-Truiden (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/11920>)
Deze vaststelling is geldig sinds 19-02-2016

Alternatieve namen
St.Trond

Provincie

Limburg

Gemeente

Sint-Truiden

Deelgemeente

Sint-Truiden

Straat

Onbepaald

Locatie

Sint-Truiden (Sint-Truiden)

Nauwkeurigheid zone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

596 245m²

Fysieke status

Bewaard

Erfgoedwaarde

Aanwezig

Typologie: stadsomwallingen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1159>),
steden (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1065>)

Datering: middeleeuwen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1227>),
nieuwe tijd (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1236>)

AZ-project historische stadskernen (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1145>)
(bureauonderzoek, : inventarisatie: van 2010 tot 2014)

Beschrijving

Algemene Beschrijving

Sint-Truiden is gelegen in het zuidwesten van de provincie Limburg, in de Haspengouwse leemstreek. Het glooiende reliëf wordt er doorsneden door talrijke zijtakken van de Gete. De stad ligt in en langs de vallei van de Cicindriabeek. Deze beek ontspringt ten zuiden van de stad, loopt via de Beekstraat de stad in en verlaat de stad in het noordoosten. De abdijgebouwen werden op de zuidoostelijke helling van deze beek ingeplant (De Winter 2010, 2-3).

De gronden rond de stad worden gekenmerkt door droge en natte leembodems. Op het gewestplan staat de historische stadskern van Sint-Truiden hoofdzakelijk ingekleurd als woongebied met cultureel-historische en/of esthetische waarde. Ook parkgebied en woongebied komen aan de rand van de stadskern voor.

Archeologische nota

Hoewel Sint-Truiden mogelijk een Romeinse kern heeft (De Winter 2010, 41), gaat het ontstaan van het huidige stadje terug tot de vroege middeleeuwen, met name tot de stichting van de Sint-Trudoabdij in 664. Het huidige Sint-Truiden is als nederzetting rond de abdij uitgebouwd. De vestiging van het klooster situeert zich in een hele reeks stichtingen in de 7de-8ste eeuw in onze regio (Charles 1965, 76). De Sint-Trudo abdij is gebouwd op een bestaand domein *Sarchinium*. Dit domein was omgeven door dicht woud aan drie zijden, aan de westelijke zijde werd het begrensd door de moerassige beemden van de Cicindriabeek. Trudo, een edelman van Frankische afkomst, liet een kerk en klooster bouwen op een kleine verhevenheid op de rechteroever van deze beek. De stichting is een van de oudste kloosterstichtingen van Vlaanderen en dateert uit het midden van de 7de eeuw. Na de dood van Trudo groeide er al gauw een kleine nederzetting rond de abdij. Bedevaarders kwamen er het graf van Trudo bezoeken (De Winter 2010, 1-2).

In 740 wordt het klooster van Sint-Trudo omgevormd tot benedictijnenabdij. Deze wordt in 883 samen met de nederzetting verwoest door de Noormannen. Onder impuls van keizer Otto I, wordt de abdij samen met de nederzetting heropgebouwd, onder het patronaat van het bisdom Metz. Deze nederzetting groeide rondom het marktplein met invalswegen die aan het marktplein vertrekken (dibe/geheel/20972).

In de 11de eeuw was Sint-Truiden al uitgegroeid tot een versterkte stad, met een aarden wal en gracht met toegangspoorten (www.eyes-e-tools.com). De stad werd toen *Oppidum Sancti Trudonis* genoemd. Intussen was ook de abdij die in deze periode gebouwd werd en een ongeziene bloei kende, een erg indrukwekkend gebouw geworden (De Winter 2010, 1-2).

Op de abdijsite werden in het verleden al meermaals opgravingen uitgevoerd, waarbij de focus meestal lag op het vrijleggen van restanten van de abdijkerk.

Zo werd in 1939 een opgraving uitgevoerd door van Hoeymissen en Boes die grote delen van de abdijkerk blootlegde, voor zover deze zich niet onder de seminariekerk bevonden. Tijdens de oorlog werd het onderzoek enkele keren hervat, en wordt er o.a. gegraven voor de abdijsoren (De Winter 2010, 21-34).

Enkele jaren later, in 1949, gingen Breuer en Lemaire op zoek naar de kapel voor Sint-Trudo uit de 12de eeuw. Over deze opgraving is weinig geweten (De Winter 2010, 25-27).

In recentere tijden, wordt na de brand van 1975 ervoor geijverd om archeologisch onderzoek te laten uitvoeren op de nog niet eerder vrijgelegde delen van de abdijkerk. In 1982 werd de opgraving uitgevoerd. Intussen was het internaat al weer opgebouwd en zijn delen van de abdijkerk onherroepelijk verloren gegaan door de nieuwbouw. Toch worden nog verschillende opeenvolgende kerkgebouwen blootgelegd, waaronder ook muren van de allereerste kerk uit de 7de eeuw. Ook een groot aantal graven werd aangesneden (De Winter 2010, 28-30).

In 1992 werd de crypte nogmaals onderzocht naar aanleiding van het publiek toegankelijk maken ervan. In 1996 kwamen een aantal begravingen aan het licht tijdens de aanleg van nutsvoorzieningen ten zuidwesten van de crypte. De laatste opgravingen aan de abdij werden uitgevoerd in 2005 waarbij muren en funderingen uit verschillende bouwfasen werden blootgelegd (De Winter 2010, 31-32).

In 1086 (of 1087) werd de stad ingelijfd bij het prinsbisdom Luik, maar behield de abdij zijn jurisdictie over een deel van het grondgebied. Het voogdijschap over de stad was reeds lange tijd een twistpunt tussen verschillende heren, voornamelijk de hertogen van Leuven en de graven van

Duras, een klein graafschap in het zuidwesten van Limburg. Dit gaf aanleiding tot verschillende belegeringen en plunderingen (dibe/geheel/20972).

Intussen werd in de 1129 de eerst omwalling vervangen door een stenen vestingsmuur die werd uitgebouwd tot een indrukwekkende gordel van poorten en torens. Na de ontmanteling in 1675 en de afbraak van de overblijvende muren bleef het tracé nog bewaard in het stadspark en de vesten (www.eyes-e-tools.com). Archeologisch noodonderzoek aan de Sluisberg (Clockempoort) bracht, naast middeleeuwse en postmiddeleeuwse bewoningssporen, mogelijk sporen van de omwalling aan het licht. Enkele opmerkelijke bevindingen van dit onderzoek zijn een kuil uit de late bronstijd - vroege ijzertijd en een bunker uit de Tweede Wereldoorlog (Pauwels 2006, 308-314).

In de late middeleeuwen waren vooral de lakennijverheid en de handel over lange afstand belangrijk voor Sint-Truiden; de abdij speelde een belangrijke rol in deze handelsactiviteiten (De Winter 2010, 1-2). De wisselwerking tussen de stad en abdij komt verder o.a. tot uiting in de stichting van heel wat andere religieuze instellingen waar de abdij aandeel in had. De Sint-Gangulfuskerk, de oudste kerk van de stad, werd opgericht op bevel van de abt. Ook de parochiekerk (Onze-Lieve-Vrouw) werd in de 12de eeuw zo opgericht. Het Sint-Agnesbegijnhof (13de eeuw) en het minderbroederklooster (13de eeuw) werden beide opgericht op gronden die door de abdij werden geschonken. De scheiding tussen het geestelijke en het wereldlijke domein werd gevormd door de markt. Op deze scheiding werden de hallen (14de eeuw) en later het stadhuis (18de eeuw) opgericht (De Winter 2010, 41).

Bij archeologisch onderzoek in de kelders van het stadhuis werden sporen aangetroffen die dateren van vóór de bouw van het stadhuis. Mogelijk werd de gracht die de scheiding vormde tussen abtelijk en prins-bisschoppelijk domein aangesneden. Ook andere sporen dateren uit de vroege en volle middeleeuwen. Drie ovens dateren ten vroegste uit de 13de-14de eeuw. De functie van de ovens is onduidelijk, maar mogelijk dienden er 2 als bakoven. De functie van de derde oven is onduidelijk (Driesen 2009, 16).

De 15de eeuw is een vrij woelige periode: in 1405 was er de belegering en inname van de stad door Hendrik de Horne van Luik; in 1467 vond de Slag van Brustem plaats. Karel de Stoute nam het op tegen het Luikse leger, met beleg en inname van de stad, en verwoesting der versterkingen tot gevolg (10 jaar later startte men met de bouw van nieuwe versterkingen); in 1489 belegerde Robert van der Marck Sint-Truiden (Venken 1993, 196).

In 1568 werd de stad ingenomen door Willem de Zwijger; door haar afhankelijkheid van het prinsbisdom had de stad echter weinig te lijden van de Spaanse troepen. In 1675 werd de vesting door Lodewijk XIV ontmanteld: de poorten werden opgeblazen, en de ommuring verdween geleidelijk; de enige restanten zijn de onderbouw van de Brustempoort, en een gedeelte van de stadswal in de kloostertuin der minderbroeders; het tracé bleef echter behouden, op de meeste plaatsen in de vorm van beboomde dreven (cf. Tiensevest, Tichelrijlaan, Kazernevest) die, samen met de torens van het stadhuis, van de Onze-Lieve-Vrouwekerk en van de abdijkerk, mee het stadssilhouet bepalen (www.eyes-e-tools.com).

Na de middeleeuwen verloor de stad aan belang, een stilstand die duurde tot in de 19de eeuw. Na de Franse Revolutie werd de abdij verkocht en de gebouwen geplunderd en grotendeels afgebroken (De Winter 2010, 1-2).

Evaluatie van de bewaringstoestand en motivatie voor de afbakening

De stedelijke ruimte bewaart sporen van samenlevingen die daar achtereenvolgens aanwezig waren en deze ruimte aan hun noden hebben aangepast. Ze is met andere woorden het resultaat van een complex levenstraject waarbij de invulling veranderlijk was naar gelang de sociaal-economische, maatschappelijke en institutionele context. Meer nog dan bij dorpen hebben stadsplattegronden een cumulatief karakter en verschillende fasen. De meeste steden zijn niet als geheel gepland, maar hebben vaak een oude nederzettingkern die teruggaat op een oude burcht of abdij, een economische infrastructuur of andere. Soms kunnen deze zelfs refereren naar een oudere, vroeg- of pre-middeleeuwse aanwezigheid.

Het gebruik van de 19de-eeuwse kadasterkaart (gereduceerd kadaster) als bron voor het onderzoek naar de historische gelaagdheid van een stad wordt gesuggereerd omdat deze een tijdsbeeld geeft van net voor de industrialisering en omdat dit de eerste nauwkeurige versie van het kadaster is met perceelsaanduiding. De oorspronkelijke perceelsindeling van een stad is een relatief stabiel element in de plattegrond, die vaak een pre-stedelijke oorsprong kent. Ondanks de processen van herverdeling blijven oude bezitsgrenzen en straatpatronen toch lang zichtbaar in het stedelijke landschap. De historische stedelijke kernen zijn immense archeologische sites en behoren tot de meest uitgebreide en complexe sites ter wereld, zowel in extensie als in stratigrafie. Tegelijkertijd zijn deze sites door permanente verstedelijking en stedelijke ontwikkeling ter plaatse zwaar bedreigd.

Wat betreft de afbakening wordt er traditioneel van uitgegaan dat de aanwezige versterkingen in de eerste plaats louter defensieve structuren waren en als dusdanig infrastructuur met een zware belemmerende invloed op de stadsontwikkeling. Hieruit volgt de constructie om de stadswallen te beschouwen als grenzen aan de stadsgroei en dus als bepaling van stadsfasen. De stadswallen vormen een belangrijk onderdeel van de stedelijke identiteit en zijn als zodanig actieve componenten en bepalend voor de conceptuele stedelijke ruimte vóór de industriële periode en dus ook betekenisvol als afbakening van de complexe archeologische sites die steden zijn.

Omwille van al deze redenen wordt de grens van de archeologisch complexe en waardevolle ruimte vastgelegd op de buitenste afbakening van de stadsgracht rond de wallen en muren. De grachten bieden bovendien goede bewaringscondities voor organisch stedelijk afval. In een aantal gevallen werden de laatmiddeleeuwse muren tussen de 16de en de 18de eeuw vervangen door bastions en Vaubanversterkingen. De vergelijking met oudere stadsplannen laat echter steeds zien dat deze latere omwallingen ook de volledige laatmiddeleeuwse ruimte omvatten.

Het intekenen van de kernen gebeurde vanuit de ruimste perceelsafbakening en rekening houdende met belangrijke fysieke grenzen. Deze afbakening concentreert zich in de eerste plaats op de begrenzingen die zichtbaar zijn op de kaart, zoals stadsmuren, omwalling, stadsgrachten. Ook de open ruimtes tussen de bebouwde kern en strategische elementen zoals de rivieroever worden mee opgenomen. Op deze manier zijn we honderd procent zeker dat de afbakening van de historische stedelijke kernen in Vlaanderen dekkend is voor de volledige zone met complex stadsarcheologisch erfgoed (Tys e.a. 2010).

Bibliografie

Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden voor Zijn Koninklijke Hoogheid de Hertog Karel Alexander van Lotharingen, Jozef Jean François de Ferraris, Koninklijke Bibliotheek van België, uitgegeven in 1770-1778, schaal 1:11.520 herleid naar 1:25.000.

Gereduceerde Kadasterkaart van België, Dépôt de la Guerre, uitgegeven in 1845-1855, schaal 1:20.000.

CHARLES J.L. 1965: *La ville de Saint-Trond au moyen-âge. Des origines à la fin du XIVE siècle*, Bibliothèque de la Faculté de Philosophie et Lettres de l'Université de Liège, 173, Parijs.

DE WINTER N. 2010: *Archeologische evaluatie en waardering van de abdij-site van Sint-Truiden (provincie Limburg)*, Sint-Truiden.

DRIESEN P. e.a. 2009: *Archeologische opgraving in de kelders onder de hal van het stadhuis van Sint-Truiden*, Rapport 84, Sint-Truiden.

GERITS J. 1989: *Historische steden in Limburg*, Brussel.

PAUWELS D. & Van den Hove P. 2006: Sint-Truiden: van bronstijdkuil tot bunker, *Limburg. Het Oude Land van Loon* 85/2006.4, 308-314.

SMEETS M. 2013: *De archeologische begeleiding in de OLV-kerk te Sint-Truiden*, Archo-rapport 155, Kessel-Lo.

TYS D., BUYLE E., VERDURMEN I. & CANTERS F. 2010: *Vectorisering en karakterisering van nederzettingskernen op basis van het zgn. 'gereduceerd kadaster'*, Skar-rapport 5, Brussel.

VENKEN J. 1993: *Oud Sint-Truiden en omgeving*, Gent.

VERHELST K. 1993: De domeingroep Halen. Een onderzoek naar de historisch-geografische, economische, politieke en religieuze structuren van de parochies Donk, Halen, Linkhout, Berbroek, Zelk, Schulen en Loksbergen tijdens de vroege en volle middeleeuwen, *Het Oude Land van Loon* 48, 3-187.

SCHLUSMANS F. 1981: *Sint-Truiden* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/20972> (<https://id.erfgoed.net/themas/13901>) (geraadpleegd op 03 juni 2014).

http://www.eyes-e-tools.com//update/pages/stt_info2.asp?seq=2931&custid=116 (http://www.eyes-e-tools.com//update/pages/stt_info2.asp?seq=2931&custid=116) (geraadpleegd op 03 juni 2014).

Bron: AZ-dossier

Auteurs: Cousserier, Katrien (<https://id.erfgoed.net/auteurs/4>)

Datum: 2014

De tekst wordt ter beschikking gesteld door: Agentschap Onroerend Erfgoed (AOE) (<https://id.erfgoed.net/auteurs/501>)

Relaties

Is deel van

Sint-Truiden (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/13901>)

Waarnemingen

Omvat

Broedersite (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/982118>)

Omvat

Brustempoort (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/50147>)

Omvat

Clarissenklooster (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/983806>)

Omvat

Diesterstraat 68 (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/981194>)

Omvat

Schepen Dejonghstraat (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/984038>)

Omvat

Schepen Dejonghstraat 29
(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/980853>)

Omvat

Slachthuisstraat (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/983106>)

Je kan deze pagina citeren als:

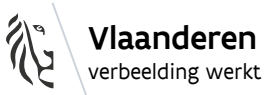
INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: *Historische stadskern van Sint-Truiden* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/140054> (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/140054>) (geraadpleegd op 9 januari 2024).

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche?
Meld het ons via het contactformulier (</contact?uri=https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/140054>).

Onroerenderfgoed.be is een officiële website van de Vlaamse overheid

uitgegeven door het agentschap Onroerend Erfgoed
(<https://www.onroerenderfgoed.be/over-ons>)

PRIVACYVERKLARING

([HTTPS://WWW.ONROERENDERFGOED.BE/PRIVACYVERKLARING](https://www.onroerenderfgoed.be/privacyverklaring))

JURIDISCHE INFORMATIE

([HTTPS://WWW.ONROERENDERFGOED.BE/JURIDISCHE-INFORMATIE](https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-informatie))

[\(/\)](#)

Inventaris

[Contact \(/contact\)](/contact)[Downloads \(/downloads\)](/downloads)[Hergebruik \(/hergebruik\)](/hergebruik)[Over ons \(https://www.onroenderfgoed.be/over-ons\)](https://www.onroenderfgoed.be/over-ons)[MENU](#)

UNESCO WERELDERFGOED BUFFERZONE

Stadhuis Sint-Truiden met belfort: buffer

Unesco werelderfgoed bufferzone van 04-12-1999 tot heden**ID:** 15037 **URI:** <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/15037>

Rechtsgevolgen

📌 Meer informatie over de rechtsgevolgen van UNESCO Werelderfgoed vind je op onze website (<https://www.onroerenderfgoed.be/het-goed-ligt-een-unesco-zone>).

Provincie
Limburg

Gemeente
Sint-Truiden

Deelgemeente
Sint-Truiden

Straat
Abdijstraat, Adelardusstraat, Beekstraat, Breendonkstraat, Clement Cartuyvelsstraat, Clockemstraat, Diesterstraat, Gasthuisstraat, Gildestraat, Gootstraat, Grote Markt, Hamelstraat, Houtmarkt, Kazernestraat, Kazernevest, Luikerstraat, Minderbroedersstraat, Pater Damiaanahof, Plankstraat, Ridderstraat, Rozenstraat, Schepen Dejonghstraat, Sint-

Trudostraat, Sluisberg, Stapelstraat, Stenaartberg, Ursulinenstraat, Vissegatstraat, Zoutstraat

Locatie

Abdijstraat, Adelardusstraat, Beekstraat, Breendonkstraat, Clement Cartuyvelsstraat, Clockemstraat, Diesterstraat, Gasthuisstraat, Gildestraat, Gootstraat, Grote Markt, Hamelstraat, Houtmarkt, Kazernestraat, Kazernevest, Luikerstraat, Minderbroedersstraat, Pater Damiaanhof, Plankstraat, Ridderstraat, Rozenstraat, Schepen Dejonghstraat, Sint-Trudostraat, Sluisberg, Stapelstraat, Stenaartberg, Ursulinenstraat, Vissegatstraat, Zoutstraat (Sint-Truiden)

Nauwkeurigheid zone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

513 935m²

Typologie: [belforten](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/56) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/56>), [hallen](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/180) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/180>), [stadhuizen](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/402) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/402>)

Datering: [derde kwart 14de eeuw](https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1035) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1035>), [derde kwart 18de eeuw](https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1059) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1059>), [eerste kwart 17de eeuw](https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1050) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1050>)

[Bolgrez, Johannes](https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/393) (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/393>) (Ontwerper)

[Fayn, Etienne](https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/2131) (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/2131>) (Ontwerper)

[Govaerts, Willem](https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/2445) (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/2445>) (Ontwerper)

Beschrijving

Het stadhuis van Sint-Truiden met belfort is [erkend als werelderfgoed](https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/15036) (<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/15036>). De binnenstad van Sint-Truiden werd als bufferzone rond deze gebouwen afgebakend.

Het [volledige dossier](http://whc.unesco.org/en/list/943) (<http://whc.unesco.org/en/list/943>) kan je raadplegen op de website van UNESCO.

Aanduiding van

Is de **omvattende aanduiding van**

Stadhuis van Sint-Truiden

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/22733>)

Grote Markt 68 (Sint-Truiden)

De oprichting van een hal op de markt dateert van 1366; van deze constructie, mogelijk een houtbouw, resten nog enkele sporen (kalkstenen zuilen). De hal, zoals deze bewaard bleef in de onderbouw van het huidige stadhuis, kreeg zijn huidig uitzicht in 1755.

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche? [Meld het ons via het contactformulier \(/contact?uri=https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/15037\)](#).

[\(/\)](#)

Inventaris

[Contact \(/contact\)](/contact)

[Downloads \(/downloads\)](/downloads)

[Hergebruik \(/hergebruik\)](/hergebruik)

[Over ons \(https://www.onroenderfgoed.be/over-ons\)](https://www.onroenderfgoed.be/over-ons)

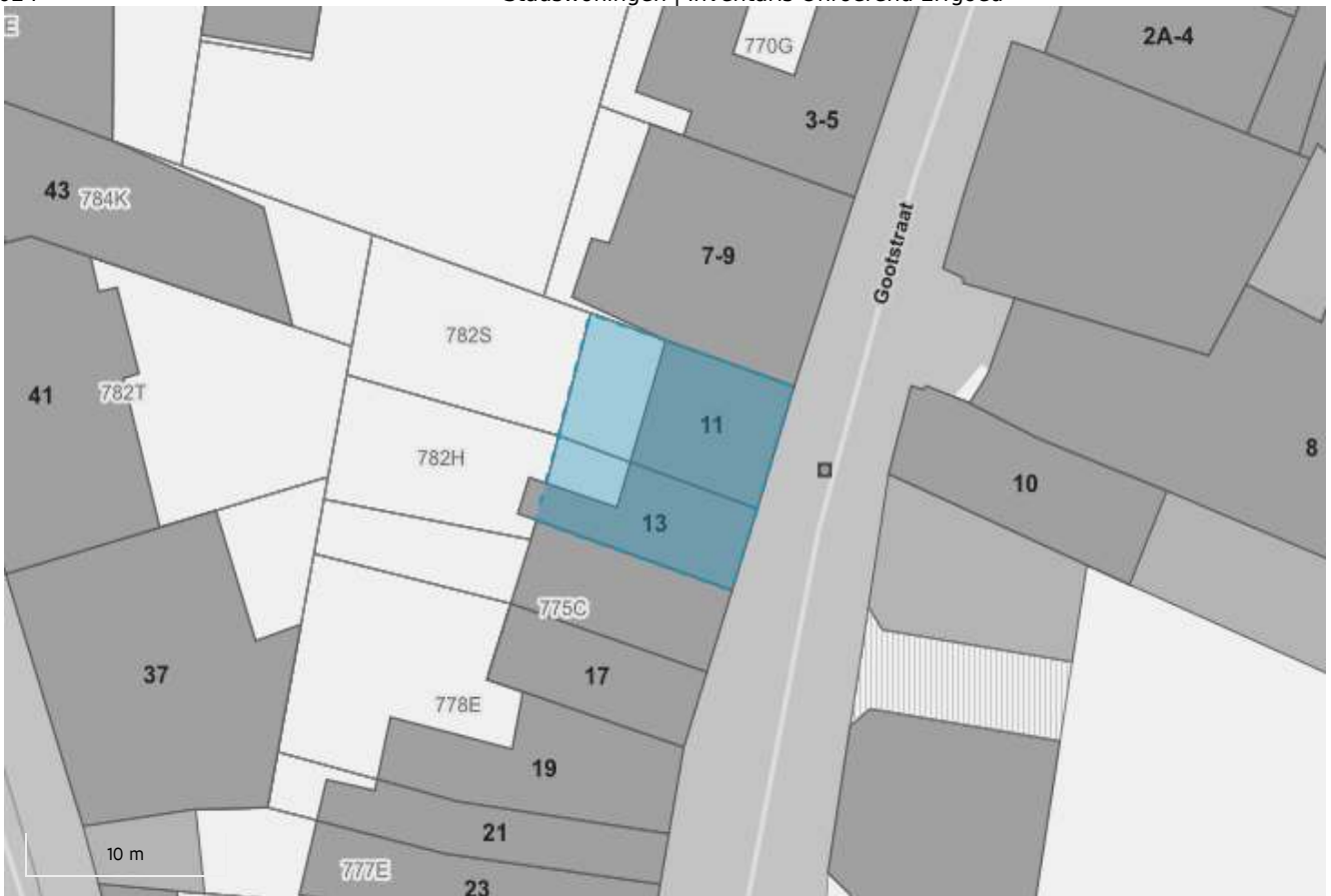
[MENU](#)

VASTGESTELD BOUWKUNDIG ERFGOED

Stadswoningen

Vastgesteld bouwkundig erfgoed van 01-02-2018 tot heden

ID: 20446   **URI:** <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/20446>

Besluiten

Besluit tot vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Limburg
(<https://id.erfgoed.net/besluiten/14564>)

schrappingsbesluiten, vaststellingsbesluiten: 16-01-2018 ID: 14564

Rechtsgevolgen

i Meer informatie over de rechtsgevolgen van vaststellingen vind je op onze website
(<https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-gevolgen-van-een-vaststelling>).

Provincie
Limburg

Gemeente
Sint-Truiden

Deelgemeente
Sint-Truiden

Straat

Gootstraat

Locatie

Gootstraat 11-13 (Sint-Truiden)

Nauwkeurigheid zone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

116m²

Typologie: [stadswoningen \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/409\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/409)

Datering: [16de eeuw \(https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/16\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/16)

Stijl: [vakwerkbouw \(https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/2\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/2)

[Vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Limburg \(https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1246\)](https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1246) (vaststellingen: van 2016 tot 2018)

Beschrijving

Oorspronkelijk waarschijnlijk één woning van zeven traveeën en twee bouwlagen onder steil zadeldak (Vlaamse en mechanische pannen), uit de 16de eeuw.

Waarden

historische waarde

-

architecturale waarde

-

Aanduiding van Is de vaststelling van

Stadswoningen

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/22728>

Gootstraat 11-13 (Sint-Truiden)

Oorspronkelijk waarschijnlijk één woning van zeven traveeën en twee bouwlagen onder steil zadeldak (Vlaamse en mechanische pannen), uit de 16de eeuw.

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche? Meld het ons via het contactformulier (/contact?uri=https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/20446).

Onroerenderfgoed.be is een officiële website van de Vlaamse overheid

uitgegeven door het agentschap Onroerend Erfgoed
(<https://www.onroerenderfgoed.be/over-ons>)

PRIVACYVERKLARING

([HTTPS://WWW.ONROERENDERFGOED.BE/PRIVACYVERKLARING](https://www.onroerenderfgoed.be/privacyverklaring))

JURIDISCHE INFORMATIE

([HTTPS://WWW.ONROERENDERFGOED.BE/JURIDISCHE-INFORMATIE](https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-informatie))

[\(/\)](#)

Inventaris

[Contact \(/contact\)](/contact)

[Downloads \(/downloads\)](/downloads)

[Hergebruik \(/hergebruik\)](/hergebruik)

[Over ons \(https://www.onroenderfgoed.be/over-ons\)](https://www.onroenderfgoed.be/over-ons)

[MENU](#)

ERFGOEDOBJECT

Stadswoningen

bouwkundig element

ID: 22728   **URI:** <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/22728>

Juridische gevolgen

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Stadswoningen (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/20446>)
Deze vaststelling is geldig sinds 01-02-2018
- is aangeduid als beschermd monument Stadswoningen (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/2784>)
Deze bescherming is geldig sinds 10-07-1997

Provincie

Limburg

Gemeente

Sint-Truiden

Deelgemeente

Sint-Truiden

Straat

Gootstraat

Locatie

Gootstraat 11-13 (Sint-Truiden)

Nauwkeurigheid zone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

116m²

Fysieke status

Bewaard

Erfgoedwaarde

Aanwezig

Typologie: stadswoningen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/409>)

Datering: 16de eeuw (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/16>)

Stijl: vakwerkbouw (https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/2)

Beschrijving

Oorspronkelijk waarschijnlijk één breedhuis van zeven traveeën en twee bouwlagen onder steil zadeldak (Vlaamse en mechanische pannen), uit de 16de eeuw. Stijl- en regelwerk met bakstenen vullingen; overstekende tweede bouwlaag op puibalk en onversierde balkkoppen; acht stijlen en zeven regels (bovenverdieping). Nummer 11 is gerestaureerd en voorzien van een nieuwe, breukstenen plint; de gevelordonnantie is als volgt opgevat: op de benedenverdieping een beluikt houten bolkozijn; op de bovenverdieping een houten bolkozijn en een rechthoekig houten venstertje; een beluikt venstertje is gekoppeld aan de rechthoekige, houten deur. Nummer 13 bewaart dezelfde deur, doch de overige muuropeningen zijn aangepast; dit geldt tevens voor nummer 15, doch hier is de volledige benedenverdieping gewijzigd en voorzien van een rechthoekig venster en deur onder metalen lateien.

Bron: SCHLUSMANS F. met medewerking van GYSELINCK J., LINTERS A., WISSELS R., BUYLE M. & DE GRAEVE M.-C. 1981: *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie Limburg, Arrondissement Hasselt*, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 6n2 (He-Z), Brussel - Gent.

Auteurs: Schlusmans, Frieda (<https://id.erfgoed.net/auteurs/36>)

Datum: 1981

De tekst wordt ter beschikking gesteld door: Agentschap Onroerend Erfgoed (AOE)
(<https://id.erfgoed.net/auteurs/501>)

Relaties

Is deel van

Gootstraat (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/4671>)

Je kan deze pagina citeren als:

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: *Stadswoningen* [online],
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/22728> (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/22728>)
(geraadpleegd op 9 januari 2024).

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche?
Meld het ons via het contactformulier (</contact?uri=https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/22728>).

[\(/\)](#)

Inventaris

[Contact \(/contact\)](/contact)[Downloads \(/downloads\)](/downloads)[Hergebruik \(/hergebruik\)](/hergebruik)[Over ons \(https://www.onroenderfgoed.be/over-ons\)](https://www.onroenderfgoed.be/over-ons)[MENU](#)

BESCHERMD MONUMENT

Stadswoningen

Beschermd monument van 10-07-1997 tot heden**ID:** 2784 **URI:** <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/2784>

Besluiten

Geografisch pakket Sint-Truiden (<https://id.erfgoed.net/besluiten/3206>)

definitieve beschermingsbesluiten: 10-07-1997 ID: 3206

Rechtsgevolgen

📌 Meer informatie over de rechtsgevolgen van beschermingen vind je op onze website (<https://www.onroerenderfgoed.be/de-gevolgen-van-een-bescherming>).

Provincie
Limburg

Gemeente
Sint-Truiden

Deelgemeente
Sint-Truiden

Straat

Gootstraat

Locatie

Gootstraat 11-15 (Sint-Truiden)

Nauwkeurigheid zone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

104m²

Beschermingsdossiers

4.01/71053/111.1

OL000177

Typologie: [stadswoningen \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/409\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/409)

Datering: [16de eeuw \(https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/16\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/16)

Stijl: [vakwerkbouw \(https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/2\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/2)

[Project beschermingsdatabank 2013-2016](#)

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1028> (beschermingen: van 01-01-2013 tot 30-06-2016)

Beschrijving

De bescherming als monument betreft de drie stadswoningen, in kern opklimmend tot de 16de eeuw en in oorsprong vermoedelijk één breedhuis.

Waarden

Gootstraat 11, 13, 15 zijn beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de:

historische waarde

in casu *architectuurhistorische waarde*: als 16de-eeuws breedhuis in stijl- en regelwerk met overkragende verdieping.

Aanduiding van Is de bescherming van

Stadswoningen

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/22728>

Gootstraat 11-13 (Sint-Truiden)

Oorspronkelijk waarschijnlijk één woning van zeven traveeën en twee bouwlagen onder steil zadeldak (Vlaamse en mechanische pannen), uit de 16de eeuw.

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche? [Meld het ons via het contactformulier \(/contact?uri=https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/2784\).](#)